

[Arbejdsministeren]

arbejdsgivere står bag, medens Dansk Arbejdsgiverforening og Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger ikke har kunnet gå ind for ordningen.

Baggrunden for forslaget er den fortsat vanskelige beskæftigelsessituation.

Regeringen har som bekendt iværksat en del foranstaltninger for de ledige, især de unge, og det vil ligeledes være bekendt, at regeringen planlægger væsentlige initiativer for de langtidsledige. Regeringen har foreløbig redegjort herfor under debatten i folketinget den 5. april og over for folketingets arbejdsmarkedsudvalg. Yderligere forslag vil fremkomme i løbet af meget kort tid.

Regeringen finder, at de allerede tagne og de kommende initiativer ikke kan stå alene, fordi man må erkende, at der er særlige problemer med hensyn til de ældre, som det er vanskeligt at få genbeskæftiget. Det er derfor nødvendigt at supplere foranstaltningerne i medfør af beskæftigelsesplanen med noget, der specielt retter sig mod de ældre, og dette »noget« er forslaget om en efterlønsordning, der giver de ældre mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdslivet nogle år før pensionsalderen uden at skulle opleve en meget stor indtægtsnedgang som i dag.

Forslaget har stor betydning ikke alene for de direkte berørte, de ældre, der går på efterløn. Man skønner i udvalgets betænkning, at der vil være 17.000, 22.000 og 27.000 personer på efterløn i henholdsvis 1979, 1980 og 1981.

I det omfang afgang af ældre fra arbejdsmarkedet giver mulighed for at beskæftige yngre på arbejdsmarkedet, er der nemlig gjort meget for at løse andre gruppers beskæftigelsesproblemer. Disse andre grupper er alle, der er ledige, men det er naturligt at skænke de unge en særlig opmærksomhed i denne forbindelse.

De unges arbejdsløshedsproblemer er måske det alleralvorligste i dag, fordi det ikke kan skjules, at vi risikerer at få en hel generation af unge, der er tabt for arbejdsmarkedet og for samfundet som helhed, hvis de ikke indplaceres på arbejdsmarkedet ret hurtigt efter endt uddannelse eller skolegang.

Indførelse af en efterlønsordning vil være med til at løse dette problem, i det omfang de unge overtager arbejdspladser fra ældre, der foretrækker at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet på et tidligere tidspunkt, end

de ellers ville have gjort. Det er min fornemmelse, at mindst 20 pct. af de beskæftigede arbejdsløshedskassemedlemmer over 60 år vil benytte sig af tilbuddet om at overgå til efterløn. Dette vil betyde, at mindst 7.500 yngre arbejdsløse kommer i beskæftigelse.

Gennemførelse af en efterlønsordning vil også give de ældre arbejdsløshedskassemedlemmer, der vil falde for 26 ugers reglen ved udgangen af 1978, en mere acceptabel situation, end hvis de skulle overgå til en væsentlig ringere økonomi end hidtil.

Jeg skal ikke her i detaljer gå ind på lovforslagets indhold, men herom tillade mig at henvise til lovforslaget med bemærkninger.

Dog skal jeg kort beskrive ordningen og fremsætte nogle kommentarer til enkelte punkter.

Ordningen er en arbejdsmarkedspolitisk foranstaltning, og det er derfor meningen, at kun personer med en rimelig tilknytning til arbejdsmarkedet skal kunne gå på efterløn. Regeringen finder, at et tilhørsforhold til en anerkendt arbejdsløshedskasse er et rimeligt kriterium for konstatering af denne tilknytning.

I arbejdsløshedskasserne har vi allerede et apparat, for hvilket der er fastsat administrative regler fra det offentliges side. Det spiller også en rolle, at regeringen ikke finder det ønskeligt at belaste det offentlige med overflødige udgifter til ordningens administration.

En placering af administrationen i arbejdsløshedskasserne betyder på lidt længere sigt, at alle erhvervsaktive, altså også de selvstændige, der ønsker det, kan blive omfattet af ordningen.

Hvis man i stedet valgte at henføre efterlønsordningen under de almindelige sociale ordninger, ville det blive vanskeligt at fastholde det arbejdsmarkedspolitiske sigte, hvorfor den beskæftigelsesmæssige effekt kan befrygtes forringet. En efterlønsordning under det sociale system vil kræve offentlig finansiering, og regeringen ønsker ikke at øge skattetrykket i forbindelse med gennemførelsen af efterlønsordningen.

Det foreslås, at retten skal tilkomme alle medlemmer af en anerkendt arbejdsløshedskasse, der er fyldt 60 år og har mindst 5 års medlemsanciennitet inden for de sidste 10 år. De skal kunne bevare retten, indtil de fylder 67 år.